

Το βίωμα της θάλασσας πρώτη ύλη της ζωγράφου. Η «αλημυρή γεύση» ενός σκληρού επαγγέλματος παίρνει σχήματα και χρώματα, με άξονα μόνο τον άνθρωπο-ναυτικό. Με αφορμή την πρόσφατη έκθεσή της στη Σύρο, η ζωγράφος κυρία Φωτεινή Μανουσάκη μάς ξεναγεί στον έναν και μοναδικό κόσμο «των ναυτικών, της θάλασσας και της ζωγραφικής»

Φωτεινή Μανουσάκη

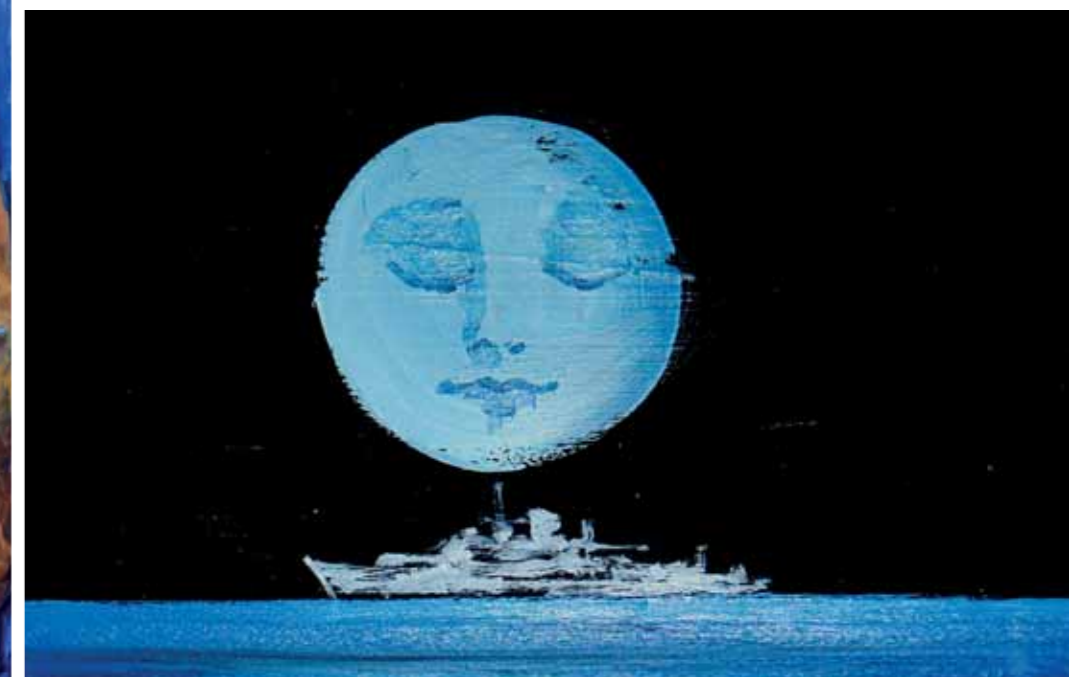
Τα χρώματα της ναυτικής ψυχής

Έχω συνδυάσει τη θάλασσα με το μόχθο. Ο άνθρωπος δουλεύει στη θάλασσα για να ζήσει, η θάλασσα τον ανταμείβει, για τη θάλασσα νιώθει αγάπη και φόβο. Έχω γεννηθεί κοντά στο λιμάνι στον Πειραιά και έχω μεγαλώσει σε μια μεγάλη ναυτική οικογένεια. Μπαρκαρίσματα και ξεμπαρκαρίσματα έχουν σημαδέψει τα παιδικά μου χρόνια. Πέντε θείοι ναυτικοί: καπετάνιος, Α' μηχανικός, Γ' μηχανικός με το ευεργετικό ή λαδάς, μάγειρας και steward. Χρησιμοποιώ την ορολογία που άκουγα. Από αυτούς ζουν οι δύο. Η μάνα μου Πειραιώτισσα, η μάνα της Ανδριώτισσα, η γιαγιά της Συριανή. Οι ναυτικοί πάντα σε αφθονία, και στις τρεις γυναίκες. Η Συριανή προγιαγιά μου ερωτεύτηκε Ανδριώτη, κλέφτηκαν και έζησε μαζί του στην Άνδρο. Είχε δεκατρείς εγκυμοσύνες, εφτά

παιδιά επέζησαν, τα πέντε αγόρια. Η γιαγιά αυτή, λέει η οικογένεια, βύζαινε. Ξένα παιδιά. Οπότε, εκεί αναπτύχθηκαν ακατάλυτοι δεσμοί με κάποιες ισχυρές ναυτικές οικογένειες. Πήγαινε λοιπόν κι έλεγε: «Θέλω να μου μπαρκάρεις το Γιάννη». Και η επιθυμία της εκτελούνταν αμέσως. Όλοι οι άντρες μπαρκάρανε, και συνέχισαν την παράδοση και τα παιδιά τους.

Ο ναυτικός ανήκει σε μια ιδιόμορφη κάστα ανθρώπων. Καταφεύγει στη θάλασσα. Είναι μια έμφυτη κλίση, ένα κάλεσμα της θάλασσας. Για μένα, αυτοί είναι οι επαγγελματίες ναυτικοί, οι ναυτικοί καριέρας, που δεν διανοούνται ποτέ να αλλάξουν επάγγελμα. Που μένουν πιστοί στη θάλασσα, γεννημένοι γι' αυτή τη δουλειά. Όταν ήμουν παιδί, δεν άκουσα ποτέ κάποιον από τους θείους να θέλει να τα παρα- ➤

«Οι ναυτικοί έχουν βλέμμα ιδιαίτερο. Διαπεραστικό, αλλά χωρίς να εστιάζει. Σε κοιτάζουν, αλλά η ματιά τους δεν σταματάει πάνω σου. Τρυπάει και περνάει από μέσα σου, κοιτούν μακριά. Όπως ρίχνει το φως ίσια και μακριά ένας προβολέας»